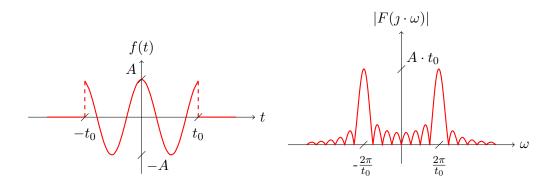
Teoria Sygnałów w zadaniach

$$f(t) = A \cdot \Pi\left(\frac{t}{2 \cdot t_0}\right) \cdot \cos\left(\frac{2\pi}{t_0} \cdot t\right) \qquad F(\jmath \omega) = A \cdot t_0 \cdot [Sa\left(\omega \cdot t_0 + 2\pi\right) - Sa\left(\omega \cdot t_0 - 2\pi\right)]$$

Tomasz Grajek, Krzysztof Wegner

POLITECHNIKA POZNAŃSKA Wydział Informatyki i Telekomunikacji Instytut Telekomunikacji Multimedialnej

pl. M. Skłodowskiej-Curie 5 60-965 Poznań

www.et.put.poznan.pl www.multimedia.edu.pl

Copyright © Krzysztof Wegner, 2019 Wszelkie prawa zastrzeżone ISBN 978-83-939620-1-3 Wydrukowano w Polsce

Podstawowe własności sygnałów

- 1.1 Podstawowe parametry i miary sygnałów ciągłych
- 1.1.1 Wartość średnia
- 1.1.2 Energia sygnału
- 1.1.3 Moc i wartość skuteczna sygnału

Analiza sygnałów okresowych za pomocą szeregów ortogonalnych

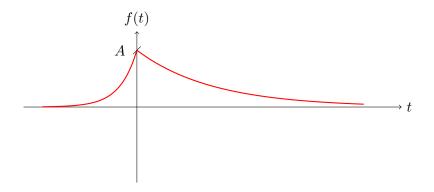
- 2.1 Trygonometryczny szereg Fouriera
- 2.2 Zespolony szerego Fouriera
- 2.3 Obliczenia mocy sygnałów twierdzenie Parsevala

Analiza sygnałów nieokresowych.

Przekształcenie całkowe Fouriera

3.1 Wyznaczanie transformaty Fouriera z definicji

Zadanie 1. Oblicz transformatę Fouriera sygnału f(t) przedstawionego na rysunku oraz narysuj jego widmo amplitudowe i fazowe.

Sygnał f(t) możemy opisać jako funkcję przedziałową:

$$f(t) = \begin{cases} A \cdot e^{\alpha \cdot t} & \text{dla } t \in (-\infty; 0) \\ A \cdot e^{-\beta \cdot t} & \text{dla } t \in (0; \infty) \end{cases}$$
(3.1)

Transformatę Fouriera obliczamy ze wzoru:

$$F(j\omega) = \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cdot e^{-j \cdot \omega \cdot t} \cdot dt$$
 (3.2)

Podstawiamy do wzoru na transformatę wzór naszej funkcji:

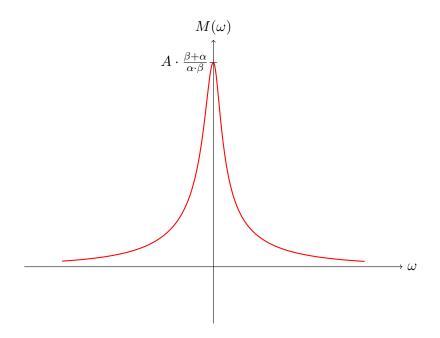
$$\begin{split} F(\jmath\omega) &= \int_{-\infty}^{\infty} f(t) \cdot e^{-\jmath \cdot \omega \cdot t} \cdot dt = \\ &= \int_{-\infty}^{0} A \cdot e^{\alpha \cdot t} \cdot e^{-\jmath \cdot \omega \cdot t} \cdot dt + \int_{0}^{\infty} A \cdot e^{-\beta \cdot t} \cdot e^{-\jmath \cdot \omega \cdot t} \cdot dt = \end{split}$$

$$\begin{split} &= \int_{-\infty}^{0} A \cdot e^{\alpha \cdot t - j \cdot \omega \cdot t} \cdot dt + \int_{0}^{\infty} A \cdot e^{-\beta \cdot t - j \cdot \omega \cdot t} \cdot dt = \\ &= A \cdot \int_{-\infty}^{0} e^{(\alpha - j \cdot \omega) \cdot t} \cdot dt + A \cdot \int_{0}^{\infty} e^{-(\beta - j \cdot \omega) \cdot t} \cdot dt = \\ &= \begin{cases} z_{1} &= (\alpha - j \cdot \omega) \cdot t & z_{2} &= (-\beta - j \cdot \omega) \cdot t \\ dz_{1} &= (\alpha - j \cdot \omega) \cdot dt & dz_{2} &= (-\beta - j \cdot \omega) \cdot dt \\ dt &= \frac{dz_{1}}{\alpha - j \cdot \omega} & dt &= \frac{dz_{2}}{-\beta - j \cdot \omega} \\ &= A \cdot \int_{-\infty}^{0} e^{z_{1}} \cdot \frac{dz_{1}}{\alpha - j \cdot \omega} + A \cdot \int_{0}^{\infty} e^{z_{2}} \cdot \frac{dz_{2}}{\beta - j \cdot \omega} = \\ &= A \cdot \frac{1}{\alpha - j \cdot \omega} \cdot \int_{-\infty}^{0} e^{z_{1}} \cdot dz_{1} + A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \int_{0}^{\infty} e^{z_{2}} \cdot dz_{2} = \\ &= A \cdot \frac{1}{\alpha - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} \int_{-\tau}^{0} e^{z_{1}} \cdot dz_{1} + A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} \int_{0}^{\tau} e^{z_{2}} \cdot dz_{2} = \\ &= A \cdot \frac{1}{\alpha - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} e^{z_{1}} \Big|_{-\tau}^{0} + A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} e^{(-\beta - j \cdot \omega) \cdot t} \Big|_{\tau}^{\tau} = \\ &= A \cdot \frac{1}{\alpha - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} \left(e^{(\alpha - j \cdot \omega) \cdot t} \Big|_{-\tau}^{0} + A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} e^{(-\beta - j \cdot \omega) \cdot \tau} - e^{(-\beta - j \cdot \omega) \cdot 0} \right) = \\ &= A \cdot \frac{1}{\alpha - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} \left(e^{(\alpha - j \cdot \omega) \cdot (-\tau)} \right) + A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} \left(e^{(-\beta - j \cdot \omega) \cdot \tau} - e^{(-\beta - j \cdot \omega) \cdot 0} \right) = \\ &= A \cdot \frac{1}{\alpha - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} \left(1 - e^{(\alpha - j \cdot \omega) \cdot (-\tau)} \right) + A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \lim_{\tau \to \infty} \left(e^{(-\beta - j \cdot \omega) \cdot \tau} - 1 \right) = \\ &= A \cdot \frac{1}{\alpha - j \cdot \omega} \cdot \left(1 - \lim_{\tau \to \infty} e^{(\alpha - j \cdot \omega) \cdot (-\tau)} \right) + A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(\lim_{\tau \to \infty} \left(e^{(-\beta - j \cdot \omega) \cdot \tau} - 1 \right) = \\ &= A \cdot \frac{1}{\alpha - j \cdot \omega} \cdot \left(1 - 0 \right) + A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(0 - 1 \right) = \\ &= A \cdot \frac{1}{\alpha - j \cdot \omega} \cdot \left(1 - A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \right) \right) + A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot \omega} \cdot \left(-A \cdot \frac{1}{-\beta - j \cdot$$

Transformata sygnału f(t) to $F(\jmath\omega)=A\cdot\frac{1}{\alpha-\jmath\cdot\omega}+A\cdot\frac{1}{\beta+\jmath\cdot\omega}$. Widmo amplitudowe obliczamy ze wzoru:

$$\begin{split} M(\omega) &= |F(j\omega)| = \\ &= \left| A \cdot \frac{1}{\alpha - \jmath \cdot \omega} + A \cdot \frac{1}{\beta + \jmath \cdot \omega} \right| = \\ &= \left| A \cdot \left(\frac{1}{\alpha - \jmath \cdot \omega} + \frac{1}{\beta + \jmath \cdot \omega} \right) \right| = \\ &= \left| A \cdot \left(\frac{\beta + \jmath \cdot \omega}{(\alpha - \jmath \cdot \omega) \cdot (\beta + \jmath \cdot \omega)} + \frac{\alpha - \jmath \cdot \omega}{(\alpha - \jmath \cdot \omega) \cdot (\beta + \jmath \cdot \omega)} \right) \right| = \\ &= \left| A \cdot \frac{\beta + \jmath \cdot \omega + \alpha - \jmath \cdot \omega}{(\alpha - \jmath \cdot \omega) \cdot (\beta + \jmath \cdot \omega)} \right| = \end{split}$$

$$\begin{split} &= \left| A \cdot \frac{\beta + \alpha}{\alpha \cdot \beta + \jmath \cdot \alpha \cdot \omega - \jmath \cdot \beta \cdot \omega - \jmath \cdot \omega \cdot \jmath \cdot \omega} \right| = \\ &= \left| A \cdot \frac{\beta + \alpha}{\alpha \cdot \beta + \jmath \cdot (\alpha - \beta) \cdot \omega + \omega^2} \right| = \\ &= \left| A \right| \cdot \left| \frac{\beta + \alpha}{\alpha \cdot \beta + \jmath \cdot (\alpha - \beta) \cdot \omega + \omega^2} \right| = \\ &= \left| A \right| \cdot \frac{\left| \beta + \alpha \right|}{\left| \alpha \cdot \beta + \jmath \cdot (\alpha - \beta) \cdot \omega + \omega^2 \right|} = \\ &= A \cdot \frac{\beta + \alpha}{\left| \alpha \cdot \beta + \omega^2 + \jmath \cdot (\alpha - \beta) \cdot \omega \right|} = \\ &= A \cdot \frac{\beta + \alpha}{\sqrt{(\alpha \cdot \beta + \omega^2)^2 + ((\alpha - \beta) \cdot \omega)^2}} = \end{split}$$

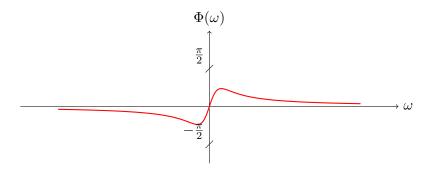

Widmo aplitudowe sygnału rzeczywistego jest zawsze parzyste.

Widmo fazowe obliczamy ze wzoru:

$$\begin{split} &\Phi(\omega) = arg\left(A \cdot \frac{1}{\alpha - \jmath \cdot \omega} + A \cdot \frac{1}{\beta + \jmath \cdot \omega}\right) = \\ &= arg\left(A \cdot \left(\frac{1}{\alpha - \jmath \cdot \omega} + \frac{1}{\beta + \jmath \cdot \omega}\right)\right) = \\ &= arg\left(A \cdot \left(\frac{\beta + \jmath \cdot \omega}{(\alpha - \jmath \cdot \omega) \cdot (\beta + \jmath \cdot \omega)} + \frac{\alpha - \jmath \cdot \omega}{(\alpha - \jmath \cdot \omega) \cdot (\beta + \jmath \cdot \omega)}\right)\right) = \\ &= arg\left(A \cdot \frac{\beta + \jmath \cdot \omega + \alpha - \jmath \cdot \omega}{(\alpha - \jmath \cdot \omega) \cdot (\beta + \jmath \cdot \omega)}\right) = \\ &= arg\left(A \cdot \frac{\beta + \alpha}{\alpha \cdot \beta + \jmath \cdot \alpha \cdot \omega - \jmath \cdot \beta \cdot \omega - \jmath \cdot \omega \cdot \jmath \cdot \omega}\right) = \\ &= arg\left(A \cdot \frac{\beta + \alpha}{\alpha \cdot \beta + \jmath \cdot \alpha \cdot \omega - \jmath \cdot \beta \cdot \omega - \jmath \cdot \omega \cdot \jmath \cdot \omega}\right) = \end{split}$$

$$\begin{split} &= \left\{ arg\left(\frac{z_1}{z_2}\right) = arg\left(z_1\right) - arg\left(z_2\right) \right\} = \\ &= arg\left(A \cdot (\beta + \alpha)\right) - arg\left(\alpha \cdot \beta + \jmath \cdot (\alpha - \beta) \cdot \omega + \omega^2\right) = \\ &= \left\{ arg\left(a + \jmath \cdot b\right) = arctg\left(\frac{b}{a}\right) \right\} = \\ &= arctg\left(\frac{0}{A \cdot (\beta + \alpha)}\right) - arctg\left(\frac{(\alpha - \beta) \cdot \omega}{\alpha \cdot \beta + \omega^2}\right) = \\ &= 0 - arctg\left(\frac{(\alpha - \beta) \cdot \omega}{\alpha \cdot \beta + \omega^2}\right) = \\ &= -arctg\left(\frac{(\alpha - \beta) \cdot \omega}{\alpha \cdot \beta + \omega^2}\right) \end{split}$$

Widmo fazowe sygnału rzeczywistego jest zawsze nieparzyste.

- 3.2 Wykorzystanie twierdzeń do obliczeń transformaty Fouriera
- 3.3 Obliczenia energii sygnału za pomocą transformaty Fouriera. Twierdzenie Parsevala

Transmisja sygnałów przez układy liniowe o stałych parametrach (LTI)

- 4.1 Obliczanie splotu ze wzoru
- 4.2 Filtry

